

Aktuellt inom it

It-handledarutbildning hösten 2023

Robert Riska

Strandbo Guest /Archipelago

Program

9:30 Kaffe

10 - 12:00 Datorer, plattor och telefoner nu och i framtiden

12 – 13 LUNCH

13 - 14 Handledarkompetens och kompetensmärken

14 – 15 Övrigt och diskussion

DATORER OCH WINDOWS

Windows 10

- Första gratis-uppdateringen
- "Microsofts sista operativsystem"
- Microsoft-konto, gratis uppdatering
- Rekommenderas inte när man köper nya maskiner
- Sista versionen är 22H2, som upphör 14.10.2025
- Windows 10 används på 71.64% av alla Windows-datorer i världen

Windows 11

- Lanserades 2021
- October 2023, Windows 11 på 24.42%
- Processorkraven hinder i många fall
- Lansweeper undersökning på 30 miljoner Windows apparater i 60,000 organisationer visar att 57.26% kan uppdateras
- Väntas upphöra (“bäst-före”) ca 2028

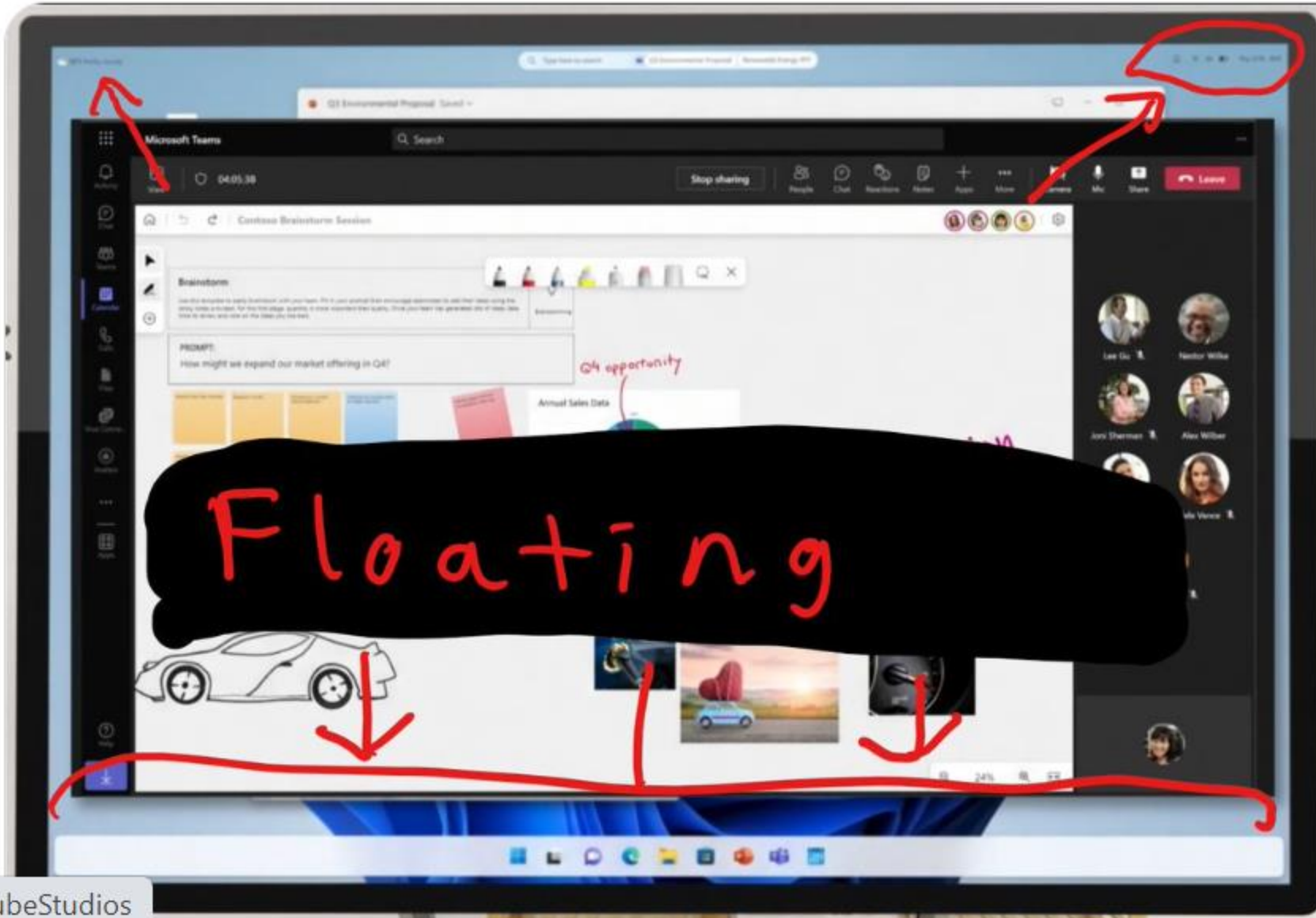
Version	Lanserad	End of servicing
23H2	2023-10-31	2025-11-11
22H2	2022-09-20	2024-10-08
21H2	2021-10-04	Slutat

Windows 12

- Kanske lanseras 2024, men ingen officiell info utan läckor och gissningar
- I så fall 2025 då vi ser mera uppdateringar och i nya datorer
- Mest sannolikt gratis uppdatering, men kostar för nya licenser
- Rykten om månadsavgift, men bedöms osannolikt
- Troligen frivilligt att uppdatera, men Windows 11 föråldras
- Systemkraven minst som Windows 11, men kan också skärpas igen. Ryktas om krav på 8 GB RAM. Kanske AI-egenskaper i processorn NPU [Neural Processing Unit].

Cursed ignite mockup showing floating taskbar dock and widget and icons in desktop

Checklista vid köp av Windows-dator

- Windows 11
- Hårdskiva: 256 GB SSD
- Ram Minne: 8 GB
- Processor: Intel i3 (minst generation 10) eller AMD Ryzen 3 (minst 4xxx)
- Skärm: minst 15" med FullHD-upplösning

NEWS

Microsoft: Copilot blir som den nya Start-knappen

Ett uppmärksammat citat från företagets vd skvallrar om storslagna planer.

Av [Billy Ekblom](#)

Redaktör, PC för Alla | 2023-10-30 08:56 CET

“Copilot är som Start-knappen. Den kommer att regissera alla dina app-upplevelser. Jag kan öppna det och uttrycka min avsikt, varpå jag skickas till en särskild app eller att appen skickas till Copilot. Jag får hjälp att lära mig, ställa frågor eller skapa saker – och jag tror att det fullständigt kommer att ändra på våra användarvanor.”

<https://www.pcfforall.se/article/2119628/microsoft-copilot-blir-som-den-nya-start-knappen.html>

NEWS

Intressegrupp kräver att Windows 10 ska få leva längre

Windows 10 har inte ens två år kvar - då höjs röster för att bevara operativsystemet.

Av [Billy Ekblom](#)

Redaktör, PC för Alla | 2023-10-31 14:27 CET

PIRG citerar siffror från amerikanska miljöorganisationen EPA, som anger att bara drygt 25 procent av hemelektroniken återvinns på ett korrekt sätt. Resterande andel slängs på soptippen utan chans till återvinning av värdefulla metaller och andra material.

- <https://www.pcfforall.se/article/2121678/intressegrupp-kraver-att-windows-10-ska-fa-leva-langre.html>

07:09

pcforalla.se

PC FÖR ALLA
DIGITALA HEMMET

Uppgifter: Lättversion av Windows 12 ska utmana Chrome OS

En molnbaserad version av Microsofts kommande operativsystem sägs vilja ta plats i skolorna.

Av [Billy Ekblom](#)

Redaktör, PC för Alla

| 2023-09-29 08:36 CEST

ANDROID

Androidversioner

- Androidversioner en gång per år på hösten, nu Android 14 lanserad

[Presentation: https://www.android.com/android-14/](https://www.android.com/android-14/)

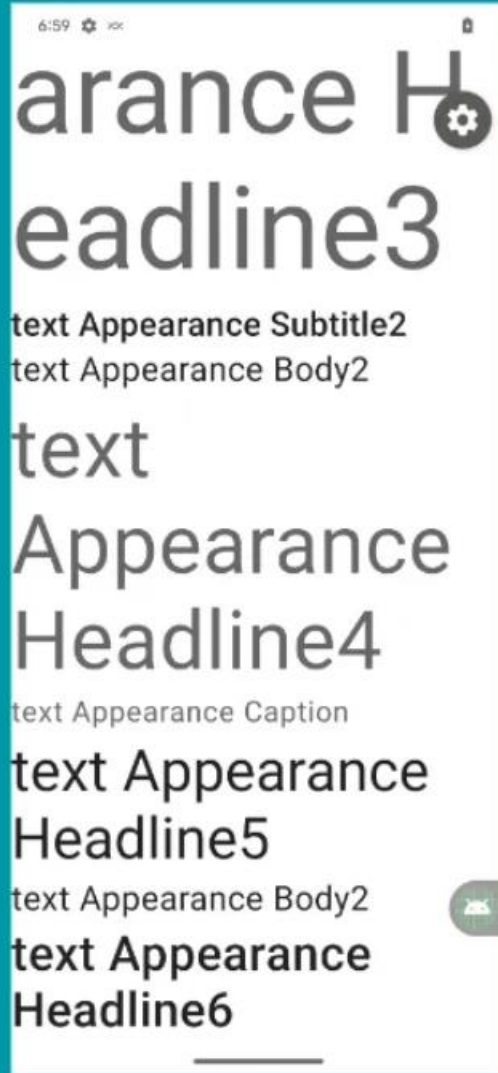

Vad är nytt i Android 14

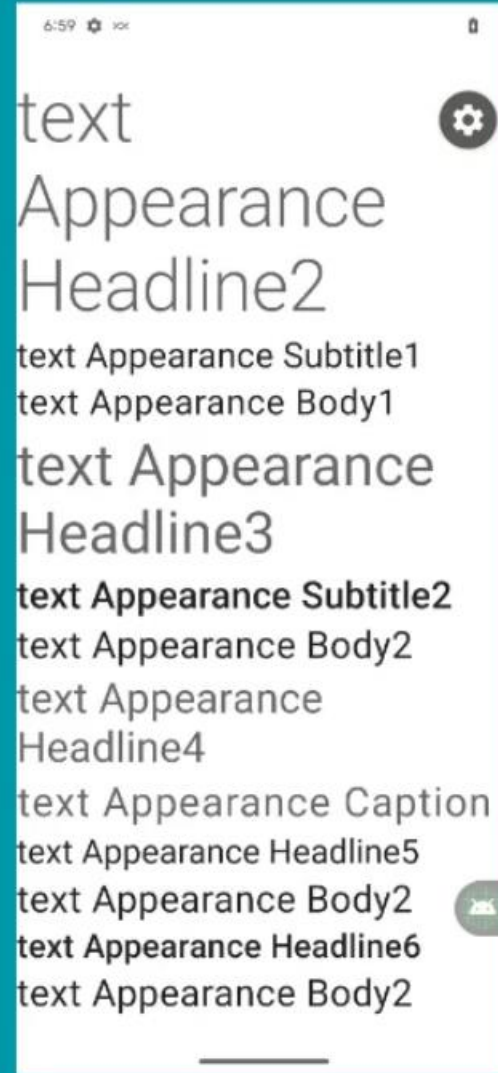
- Mera anpassning, bl.a. widgetar och bilder på låsskärmen
- Bättre batterianvändning, bl.a. bakgrundsprocesser, nedladdning
- Möjlighet att ytterligare förstora text
- Blinkande ljus för notiser i stället för ljud och vibration (notification flashes)
- Separat avdelning för hörapparater och val för vilket ljud går vart
- Bättre anpassning till stora skärmar
- Möjlighet att ge appar tillgång till bara vissa bilder, inte alla
- Möjlighet att använda nycklar istället för lösenord
- Stänga av animeringen när slår in PIN-kod
- Health Connect, samlar hälsodata och delar den mellan appar
- Förbättringar i dela-funktionen, appar kan bl.a. ge alternativ till systemets delning

No scaling
(100%)

Standard scaling
(200%)

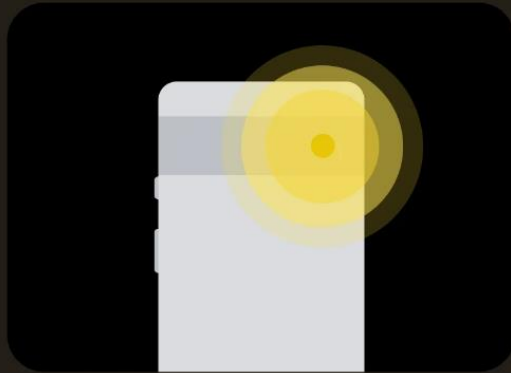
Non-linear scaling
(200%)

9:30

Flash notifications

Flash the camera light or the screen when you receive notifications or when alarms sound

Camera flash notification

Screen flash notification
Yellow

Preview

Use flash notifications with caution if you are light sensitive

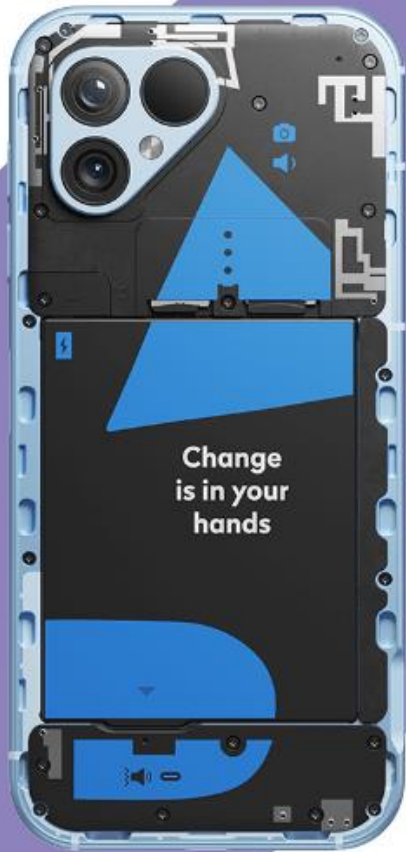
Androidversioner och bäst-före-datum

- Samsung uppdaterar i regel upp till 2-3 år gamla modeller
- Andra fabrikanter 1-7 år ofta beroende på pris

https://en.wikipedia.org/wiki/Android_version_history

- Whatsapp och Nordea kräver version 7.0, dvs. ca 7 år livslängd men blir mindre säker from. 3 år
- Från 2025 kräver EU att telefoner och plattor får minst 5 års uppdateringar

Fairphone (bilder från fairphone.com)

Fairphone 5 Main Camera

The 50 MP main camera unit comes loaded with a premium Sony lens for perfect photos, day or night.

€ 69.95

ADD TO CART

Fairphone 5 USB-C Port

Make sure your data transfers and charging speeds are optimised with a brand new USB-C port.

€ 19.95

ADD TO CART

Fairphone 5 Loudspeaker

Zero distortion. Crystal clarity. The loudspeaker makes sure your Fairphone 5 sounds perfect.

€ 24.95

ADD TO CART

News

Samsung's upcoming Galaxy phones could feature ChatGPT-like generative AI

Reviews

The 2023 Motorola Razr makes foldables mainstream

Android Auto is rolling out another new design for Google Maps

Ben Schoon | 12 hours ago | 16 Comments

If you have Android 9 or below, get the Android Auto app on your phone. With Android 10, Android Auto is built in—so you don't need the app to get started.

iPHONE och iPAD

iOS-versioner och uppdateringar

- Nya iOS versioner lanseras en gång per år på hösten
- I september 2023 har iOS 17 lanserats

<https://www.apple.com/se/ios/ios-17/>

Vad är nytt

- Standby mode, låsskärmen i horisontellt läge med widgetar
- Anpassade kontakt-bilder för dig och andra
- Offline-kartor
- Möjlighet att spara din röst
- Dela lösenord med andra
- Radera två-faktormeddelanden automatiskt
- Interaktiva widgetar
- Egna klistermärken (liknande som emoji)
- Ställa in skärmavstånd, så att inte håller den för nära
- Förbättringar till airpod

iOS och ”bäst-före-datum”

- Vilka modeller kan uppdateras

<https://www.statista.com/chart/5824/ios-iphone-compatibility/>

- Whatsapp och Nordea kräver iOS 12 (ca 10 år från ny?)
- I medeltal längre livstid än Android

iPhone

iPhone XS (Max) 2018 12 13 14 15 16 17

iPhone XR 2018 12 13 14 15 16 17

iPhone 11 2019 13 14 15 16 17

iPhone 11 Pro (Max) 2019 13 14 15 16 17

iPhone SE (2nd gen.) 2020 13 14 15 16 17

iPhone 12 (mini) 2020 14 15 16 17

iPhone 12 Pro (Max) 2020 14 15 16 17

iPhone 13 (mini) 2021 15 16 17

iPhone 13 Pro (Max) 2021 15 16 17

iPhone SE (3rd gen.) 2022 15 16 17

iPhone 14 (Plus) 2022 16 17

iPhone 14 Pro (Max) 2022 16 17

iPhone 15 (Plus) 2023 17

iPhone 15 Pro (Max) 2023 17

Apple iPhone SE 64 Gt -puhelin, keskiyönsininen (MMXF3)

Salamannopea A15 Bionic -siru ja nopea 5G. Suurenmoinen akunkesto ja tähtiluokan kamera.

- 4,7 tuuman Retina HD -näyttö
- A15 Bionic -siru
- 12 Mpix laajakulmakamera
- Touch ID sormenjälkitunnistin
- iOS 15

539,99 ★★★★★ (14)

Apple iPhone 13 128 Gt -puhelin, keskiyö

Apple iPhone 13. Uusi supervoimasi.

- 6,1 tuuman Super Retina XDR -näyttö
- A15 Bionic -siru
- iOS 15
- Kaksoiskamerajärjestelmä
- Tukee MagSafe-lisävarusteita

699,99 ★★★★★ (30)

Apple iPhone 14 128 Gt -puhelin, keskiyö (MPUF3)

Apple iPhone 14. Täynnä oivallisia ominaisuuksia.

- 6,1 tuuman Super Retina XDR -näyttö
- A15 Bionic -siru
- iOS 16
- Edistyksellinen kamerajärjestelmä
- Ceramic Shield

769,00 ★★★★★ (13)

Apple iPhone 15 128 Gt -puhelin, sininen (MTP43)

iPhone 15. Loikkaa ihanuuteen.

- 6,1 tuuman Super Retina XDR -näyttö
- A16 Bionic -siru
- iOS 17
- 48 Mpix pääkamera 2x telekameralla
- USB-C-liitäntä

988,99 ★★★★★ (10)

iPad Pro OLED Panels Rumored To Start Production In 2024

3

BeauHD 3 hours ago

According to the Korea Herald, Apple is expected to **begin production of OLED displays for its next-gen iPad Pro in February 2024.**

MacRumors reports: *Sources familiar with the matter speaking to the Korea Herald claim that LG Display is set to initiate OLED production for the new iPad Pro as early as February next year at their facility in Paju, Gyeonggi Province -- a time frame around three months sooner than previously expected. The displays are expected to be three times the price of those used in iPhones, which could translate to higher prices for customers. [...] Apple is reportedly seeking around 10 million OLED panels for the iPad in 2024. LG is expected to supply around 60% of the OLED panels, with the remaining portion supplied by Samsung, which is expected to focus on the 11-inch model only. Production of the panels for the next-generation iPad Pro is expected to help LG Displays' financial recovery next year. LG and Samsung are said to be currently finalizing price negotiations with Apple.*

9TO5Mac

IOS 17

iOS 17 can tell you what's wrong with your car using Visual Lookup

Chance Miller | Nov 5 2023 - 9:05 am PT

18 Comments

9TO5Mac

MAC

Macs can now inform Apple if any liquids have been detected in the USB-C ports

Filipe Espósito | Nov 3 2023 - 3:27 pm PT

47 Comments

9TO5Mac

Canadian man recovers stolen BMW in mere hours thanks to hidden AirTag

Chance Miller | 7 hours ago

6 Comments

HUR SER DATORER, PLATTOR och TELEFONER
UT OM 5 ÅR, 10 ÅR, VAD TROR DU?

OCH HURDUDAN IT-VERKSAMHET BEHÖVS
OM 5 ÅR, 10 ÅR?